

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Затверджую
ректор ДДМА

« 16 » 2020 р.

В.Д. Ковальов

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання другим (магістерським) рівнем вищої освіти на базі
диплому бакалавра, спеціаліста, магістра

Спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**

Освітньо-професійна програма **Державна служба**

Голова фахової атестаційної комісії
д-р екон. наук, доцент І.В. Шкрабак

Краматорськ, 2020

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11.10.2019 р. № 1285, Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування галузі знань «Публічне управління та адміністрування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 789, а також Правил прийому на навчання до Донбаської державної машинобудівної академії МОН України у 2020 р.

1) конкурсний відбір осіб на навчання здійснюється за результатами вступних випробувань, які проводяться у закладах вищої освіти, з основ держави і права, основ економіки, іноземної мови та співбесіди з питань, що стосуються державного управління;

2) Компонентами вступних випробувань на базі ДДМА є:

- фахове вступне випробування, яке охоплює питання з розділів, присвячених основам держави та права (дисципліни «Правознавство» або «Теорія держави та права»), та основам економіки (дисципліни «Макроекономіка», або «Основи економічної теорії», або «Основи економічних знань», або «Політекономія»), яке складають всі без виключення вступники на освітньо-професійну програму «Державна служба» у Донбаській державній машинобудівній академії;

- співбесіда з питань, що стосуються державного управління, яку проходять всі без виключення вступники на освітньо-професійну програму «Державна служба» у Донбаській державній машинобудівній академії;

- додаткове вступне випробування, що охоплює питання з розділів, присвячених основам менеджменту (дисципліни «Основи менеджменту» або «Менеджмент»), та політичних наук (дисципліна «Політологія»), яке складають вступники, які вступають на базі диплому бакалавра, спеціаліста або магістра, якщо вони отримали диплом не за спеціальністю, яка не відповідає спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 р. №1151 з урахуванням наказу Міністерства освіти і науки «Про введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787» від 09.11.2010 р. № 1067. Коди та назви таких спеціальностей вказані у табл. 1.

3) Компонентом вступних випробувань, який реалізується не на базі ДДМА, є єдиного вступний іспит з іноземної мови.

Дана програма стосується додаткового вступного випробування на базі ДДМА.

Таблиця 1 – Перелік спеціальностей, які відповідають спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Перелік 1997 р. (Постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 1997 р. № 507 «Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями»)		Перелік 2006 (постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра») та 2010 р. (постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра»)	
Назва	Код	Назва	Код
		Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) ¹	7.03060101, 8.03060101
		Державне управління	8.15010001
Державна служба	8.150101	Державна служба	8.15010002
Управління суспільним розвитком	8.150102	Управління суспільним розвитком	8.15010003
Державне управління у сфері національної безпеки	8.150103	Державне управління у сфері національної безпеки	8.15010004
Державне управління у сфері освіти	8.150104	Державне управління у сфері освіти	8.15010005
Державне управління у сфері охорони здоров'я	8.150105	Державне управління у сфері охорони здоров'я	8.15010006
Публічна політика і управління	8.150106	Публічна політика і управління	8.15010007
Публічне адміністрування	8.150107	Публічне адміністрування	8.15010008
Місцеве самоврядування	8.150108	Місцеве самоврядування	8.15010009
Регіональне управління	8.150109	Регіональне управління	8.15010010
Електронне урядування	8.150110	Електронне урядування	8.15010011
Парламентаризм та парламентська діяльність	8.150111	Парламентаризм та парламентська діяльність	8.15010012
Управління у сфері правопорядку	8.000004	Управління у сфері правопорядку	8.18010002
Адміністративний менеджмент	8.000007	Адміністративний менеджмент	8.18010018
Управління проектами ²	7.000003, 8.000003	Управління проектами ²	7.18010013

¹ В разі, якщо вид економічної діяльності відповідно до назви спеціалізації у додатку до диплому відповідає змісту спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Відповідне рішення ухвалює приймальна комісія.

² В разі, якщо спеціалізація відповідно до додатку до диплому відповідає змісту спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Відповідне рішення ухвалює приймальна комісія.

1 Мета вступного випробування

Мета вступного випробування – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання на освітньому ступені / рівні бакалавра або спеціаліста (магістра), з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору абітурієнтів на навчання за освітнім ступенем магістра спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2 Форма вступних випробувань

Додаткове вступне випробування проходить у письмовій формі: вступники відповідають на завдання білету відповідного випробування. Тривалість виконання роботи – 120 хвилин.

3 Структура білетів вступних випробувань

Білет для складання додаткового вступного випробування складається з двох частин:

- теоретична частина: інструкція для виконання, 10 тестових завдань закритого типу з чотирма варіантами відповіді, з яких лише одна є вірною, критерії оцінки виконання завдань;
- практична частина 2: інструкція до виконання, 5 тестових завдань відкритого типу, які являють собою розрахункові задачі, ситуаційні завдання, завдання на знання глосарію, або завдання встановлення співвідношення між множинами; критерії оцінки виконання завдань.

II КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1. Критерії оцінювання рівня сформованості знань та практичних навичок в рамках додаткового вступного випробування:

а) теоретична частина:

- вступник має продемонструвати знання та розуміння основних понять і закономірності розвитку політичної системи та управлінської діяльності ;
- кожний тест оцінюється у 10 балів;
- таким чином за результатами виконання теоретичної частини вступник може максимально набрати 100 балів;

б) практична частина:

- вступник має продемонструвати рівень сформованості навичок щодо використання теоретичних знань для аналізу відмінностей у категоріях, поняттях, побудови асоціативного ряду між явищами або поняттями, раціонального обґрунтування рішення тощо;
- кожний тест оцінюється у 20 балів;
- таким чином, за результатами виконання практичної частини вступник може максимально набрати 100 балів;

в) Оцінка знань та практичних навичок вступника проводиться за 200-

бальною шкалою; вступник склав фахове або додаткове вступне випробування за умов набору 100 балів та більше за свою відповідь у тестовій формі.

ІІІ ЗМІСТ ПРОГРАМНИХ ВИМОГ ЩОДО ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

1. Основи менеджменту (основи менеджменту, менеджмент)

Суть і зміст управлінської діяльності. Універсальність управління. Суть і загальна характеристика менеджменту. Основні цілі і завдання менеджменту. Роль менеджменту в сучасному житті суспільства.

Організація як об'єкт менеджменту. Процес управління організацією та його складові. Організаційна культура. Організаційна поведінка.

Планування як функція управління. Сутність планування, види планів. Стратегічне планування. Стратегія, місія, цілі в плануванні. Аналіз зовнішнього середовища як елемент процесу планування. Дослідження сильних і слабких сторін організації в основних функціональних областях. Стратегічні альтернативи. Оцінка стратегічних планів. Тактичне планування. Тактика, політика, процедури, правила. Технології та особливості планування діяльності.

Функція організовування. Організація взаємодії і повноважень. Делегування повноважень, відповідальність, підзвітність. Види повноважень. Побудова організації. Види організаційних структур управління. Департаментизація. Централізація і децентралізація структур управління. Критерії ефективності управлінських структур.

Мотивація як функція управління. Розвиток мотиваційних підходів в управління персоналом. Моделі мотиваційних процесів. Основні теорії мотивації.

Контроль як функція управління. Сфери використання контролю. Види і форми контролю. Критерії контролю. Організація контролю діяльності на різних рівнях управління.

Рішення. Прийняття рішень. Сфери управлінських рішень.

Керівництво та лідерство. Влада і відповідальність керівника. Основні моделі лідерства. Стилi керівництва.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі. Харків, Фоліо, 2014. 846 с.
2. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.

Допоміжна:

3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек,

І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканєвич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. Київ, Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.

4. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: навчальний посібник. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. Івано-Франківськ, Лілея-НВ», 2015. 336 с.
5. Шатун В.Т. Основи менеджменту: Навчальний посібник. Миколаїв, Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. 376 с.
6. Менеджмент : навч. посіб. / І. О. Александров, О. В. Половян, К. І. Ткач, С. В. Філіпова, А. В. Шегда; ред.: І. О. Александров, К. І. Ткач; Одес. нац. політехн. ун-т. Одеса, Астропринт, 2015. 388 с.
7. Бардась А. В. Бойченко М.В., Дудник А.В. Менеджмент : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Дніпропетровськ, Герда, 2014. 343 с.

2. Політична наука (Політологія)

Генезис та сутність влади. Аспекти влади. Структура влади: суб'єкти, носії, ресурси, різновиди. Ресурси влади: економічні, соціальні, культурно-інформаційні, силові. Основні концепції політичної влади. Політична влада: сутність, характерні ознаки. Форми та механізм політичної влади. Аксиоми державної влади. Легітимність політичної влади. Типи, ознаки легітимності влади.

Політична система і її роль та значення в політичному житті суспільства. Структура політичної системи: держава, партії, громадські організації та рухи. Взаємозв'язок політичної системи з іншими сферами суспільного життя. Суть та структура політичної системи суспільства. Характеристика основних компонентів політичної системи. Функції політичної системи. Типологія політичних систем.

Історичні умови виникнення політичних партій. Поняття політичного руху. Розуміння суті політичної партії, причини її виникнення. Функції і ознаки політичних партій. Типологія політичних партій і партійних систем.

Поняття та головні теорії політичної еліти. Структура, функції та механізми рекрутування еліти. Різновиди елітних груп у сучасному суспільстві. Механізми рекрутування еліти: система гільдій та антрепренерська. Шляхи легітимації політичної еліти. Динаміка еліти: „циркуляція” та обмін еліт.

Сутність ідеології, її взаємодія з політикою. Функції ідеології. Політичні цінності. Ознаки політичних цінностей. Політичний і правовий нігілізм.

Виборча система: поняття, основні типи. Мажоритарна, пропорційна та змішана система.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник; Нац. акад. упр. Київ,

2016. 235 с.

2. Горлач М. І., Грибан М. І., Кремень В. Г. Політологія: наука про політику: підручник. К., Центр учбової літератури, 2009. 840 с.

Допоміжна:

3. Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія: підручник. Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. 180 с.
4. Політологія: Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей / Ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. Вінниця, Нілан-ЛТД, 2016. 403 с.
5. Юрій М.Ф. Політологія: Навчальний посібник. К., Дакор, КНТ, 2006. 416 с.
6. Політологія: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. зал. / М.І. Панов (керівн. авт. кол.), Л.М. Герассіна, В.С. Журавський та ін. К.: Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2005. 520 с.

ІV ПРИКЛАД БІЛЕТУ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Рівень вищої освіти **Другий (магістерський)**

Спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**

Освітньо-професійна програма **Державна служба**

БІЛЕТ № 1

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Уважно прочитайте умову тестового завдання і виберіть одну вірну або найбільш повну відповідь. Зверніть увагу на використання заперечення (НЕ або ОКРІМ) в умові тесту. Кожний тест оцінюється в 10 балів.

1. Що із переліченого є ознакою комуністичної ідеології?
- а) релігійна віротерпимість;
  - б) підпорядкування політики релігійній моралі;
  - в) ліквідація приватної власності;
  - г) відмова від насильницьких форм класової боротьби.
2. Форма влади, при якій політична влада перебуває в руках глави церкви, духовенства називається:
- а) медіакратією;
  - б) кротологією;
  - в) теократією;
  - г) геронтократією.

3. Право громадянина виступати в якості особи, яку обирають, – це:
  - а) пасивне виборче право,
  - б) активне виборче право,
  - в) політичний маркетинг,
  - г) виборча процедура
4. Система поділу влади в більшій мірі властива:
  - а) демократії;
  - б) авторитаризму;
  - в) тоталітаризму;
  - г) всім однаково.
5. Проявом політичного відчуження є :
  - а) членство в політичному об'єднанні;
  - б) політичне моралізування;
  - в) абсентеїзм;
  - г) політична соціалізація.
6. Метод, який дозволяє провести вивчення внутрішнього і зовнішнього середовища організації, виявити спочатку сильні та слабкі сторони, а так же загрози і можливості, а далі – встановити зв'язки між ними і визначити як їх можна використати під час формування стратегії:
  - а) SWOT-аналіз;
  - б) PEST-аналіз;
  - в) «мозковий штурм»;
  - г) матриця BCG.
7. Визначте з-поміж нижченаведених неформальну організацію:
  - а) соціальне утворення, яке виконує певні завдання, і діє постійно на конкретно визначених умовах;
  - б) виникає спонтанно, її члени вступають у взаємовідносини один з одним досить регулярно, не завжди має визначену мету;
  - в) група однодумців, які завжди мають спільну визначену мету, що виникає спонтанно;
  - г) соціальне утворення, що виникає спонтанно, визнане державою, а умови функціонування закріплені документально.
8. Місія організації – це:
  - а) взаємопов'язаний комплекс заходів щодо підвищення життєздатності організації у конкурентній боротьбі;
  - б) основний загальний орієнтир її діяльності, чітко визначена причина її існування, особлива роль;
  - в) процес контролю зовнішніх факторів для визначення майбутніх можливостей та загроз;
  - г) компоненти, що непрямо впливають на організацію.
9. Згідно з теорією Д. МакКлелланда поведінка людини в організації спрямовується:
  - а) найбільш сильною потребою;
  - б) потребами у владі, успіху, належності;
  - в) впливом зовнішнього середовища, характером і сутністю роботи;

- г) розміром винагороди.
10. Стиль управління, при якому за лідером визнаються видатні, єдині в своєму роді якості, це:
- а) харизматичний;
  - б) авторитарний;
  - в) бюрократичний;
  - г) патріархальний.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Уважно прочитайте умову завдання і дайте якнайбільш повну, але стислу відповідь. Кожне завдання оцінюється у 20 балів.

1. Надайте визначення поняттю легітимація.
2. Що таке «роль менеджерів в організації» та які ролі виконують менеджери ?
3. В управлінській практиці має місце уявлення, що нерівність підштовхує людей до підвищення результатів діяльності. Згідно з теорією справедливості, навпаки, людина відчуває задоволення в ситуації справедливості (рівності). Яка з цих альтернатив, на вашу думку, відповідає дійсності? Поясніть.
4. В якій послідовності задовольняються потреби працівника згідно з теорією ієрархії потреб А.Маслоу: а) потреби в належності б) потреби в самореалізації в) потреби в безпеці г) потреби в повазі г) фізіологічні потреби.
5. Наведіть приклади лобізму, екстремізму та конформізму у політичній діяльності.

Голова фахової атестаційної комісії

І.В. Шкрабак